

Lib. 2 de Ad-
mi. sectio.

dem interni femoris capitis propter genu pertingat. Ibidem enim extenuatus, & in teretem quoque (non uero ut Galenus docet, latum) degenerans tendinem, in tibia anteriora reflectitur, eadem regione qua nuper commemorati, insertionem tentans. Sed eius musculi tendo hoc sibi priuatim uendicat, quod anteriori tibiae sedi ad internum acutius illius lineae latera haerens, ad medium usque longitudinis tibiae properet, alijs tendinibus tibiae insertis, haud aequè descendentes. Galenus nulli musculo tibiae mouenti, adeo obliquum assignat ductum, atque huic tertio non animaduertens, primum musculum longe obliquius duci, quum is scilicet ab illo osse antrosum in interiora femoris ad posteriora usque propemodum descendat, & hinc rursus obliquo ductu in priora tibiae feratur. Deinde muscululus qui ordine quartus erit, obliquior tertio uisitur, illum namque similiter atque hunc a coxendicis osse pronatum, in anteriora tibiae secundum femoris externum caput, prorepere audies. Unde etiam tanto obliquiorem ipso tertio quartus iste situm exigit quanto coxendicis ossis sedes, unde uterque principium sumit, femoris interiora magis spectat. Tertius musculus in praescripta Galeni oratione sextus est, quem inibi inquit tibiae in internum lateris inclinantem flectere. In libris uero de Administrandis sectionibus ut obliquissimum ipsi ductum assignat, ita quoque obliquissimi motus illum autorem statuit. Necesse enim (inquit) est, tibiae hac tractam ansa, retrosum fursumque ferri, & hac in orbem conuolui. Atque hunc quidem motum obimus, at non quiescente femore.

Quartus.

Lib. 2 de Ad-
mi. sectio.

necessum enim est hoc motu tibiae flecti, & femur extorsum circumuerti. Quartus musculus non aequè latum principium, atque tertius, ex coxendicis ossis appendice ducit. Huius enim principium gracilius est, sed spissum tamen. Deinde ad tertij musculi principij externum lateris nonnihil sub ipso occultatum enascitur. Falsum enim est, quod a Galeno in quinti musculi enarratione, de capitibus a coxendicis ossis appendice principium ducentibus asserit, quum quatuor capitum ab illo osse originem ducentium, quarti huius musculi extremum esse scribit, & deinde succedere tertij musculi caput. Ceterum principium quarti musculi paulo sub exortu primum efficitur carneum, exacti musculi formam multo quam tertij crassioris referens, ac per femoris posteriora sensim deorsum, uersus exteriora descendens. Quum uero musculus femoris media longitudine superauit, tenuior redditur, & externa sui sede nerueus admodum, quasi tendinem educturus, apparet. In interna autem sede, alia pars carnosissima hinc ex femore pronata ipsi ubi tendine uidetur procreaturus, ita adnascitur, ac si alius hinc oriretur musculus, qui quartum augeret, atque simul ex ambobus unus efformaretur musculus, qui denuo crassescens carnei cuiusdam musculi imaginem exprimit, & deorsum protensus exterioris parte admodum neruosus, insigni tendine fibulae implantatur, ualidam insertionem in processum superioris appendicis fibulae pertinaciter molitur. Huius enim tendinis occasione fibula acutum huiusmodi processum, quae tibiae coarctatur, exigit. Quinetiam femoris externum caput in externo ipsius latere oblongum sinum gerit, tendinis huius occasione, ut apte actus uehementer, priuatim exculptum. Ceterum siue quartum hunc musculus unius loco, aut duorum enumeres, nihil interest: quanquam Galeni gratia, ne ordinem perturbes, unicum opportunius statues. Is enim quum hunc musculus in homine non uiderit, unicum duntaxat istum recenset, atque ut in caudatis simijs illi ego reperi describit. In simijs enim a femoris osse enascens portio, quarto musculo non admiscetur, sed is unicus est admodum insignis et latus. Unde etiam Galenus illum perpetuo latum, in libris de Administrandis sectionibus appellat. Hunc musculus praescriptae ex tertio de Partium usu orationis septimum collocabimus, quo ibidem Galenus asserit tibiae extorsum, simul cum flexione ab duci & quodammodo inuolui. In secundo autem de Administrandis sectionibus, totam tibiae huius ope simplici motu in externam partem agi attestatur, eorum quae in libris de Vsu partium tradiderat oblitus, et proculdubio huius musculi naturam exactissime propter cursoris symptomate allecit, sedulo huius musculi naturam in simijs perpendisse, atque tunc (ut sane debuisset in omnibus) didicisse, hunc simplici quod ad genu articulum attinet, motui a natura fuisse praefectum, & flexionem in neutrum lateris inclinantem moliri, utcumque etiam obliquo ductu quartus hic musculus ad tibiae prorepere. Porro quintum musculum Galenus recenset, quem a coxendicis osse tertium caput sub tertij tibiae mouentis musculi & quarti principij assumere testatur, quaeque non in tibia anteriora tendinem cum reliquis porrigere scribit, uerum ad femoris caput & musculi tibiae principium, parte interna inferi, & simul ligamentum articulum circundans apprehendere. Praesens musculus, in praescripta Galeni ex libris de Vsu partium oratione est numero octauus, cuius auxilio totum femur flecti, & cum eo simul totam tibiae euelli, ibidem docet. In secundo autem de Administrandis sectionibus primum hunc tibiae sensum in exteriora circumuerti, ac motu

Lib. 2 de Ad-
mi. sectio.

Quem Gale-
nus quintum re-
censet, de in-
quis uero quin-
tus sit.

tertij nobis commemorati musculi fungi dixerat, quamuis non aequè ualido. Secundò autem de huius musculi functione differens, inquit: Si hunc musculus ad caput suum tendas, cum femore etiam tibia retrosum introsumque ferri uideatur. Deinde rursus non ita multo post subiungit: Poplitis, aut tibiae flexum inter infirmas tibiae actiones referendum, ac proinde Naturam neque magnis, neque multis musculis ipsius flexum commisisse, uerum (inquit) propemodum dixerim, ex commemoratis unum solum capiti interioris furae musculi insinuat, ut dixi, tibiae flexus autorem existere: quanquam non magis ipsam flectere, quam ad internam regionem abducere uideatur. Hic quidem musculus leuiter & obscure quodammodo genu articulum mouet. Postmodum alios inculcat Anatomicos, qui magno cuiusdam musculo ad femoris motum prorsus spectante, flexionem tibiae tribuerunt, quum is inquit: Vel omnino non attrahit tibiae, uel certe parum, quia & finis ipsius in os tibiae, ne minima quidem parte ingreditur. Verum coacti sunt hunc poplitis flexurae autorem dicere, quod nimirum ignorarent alterum musculum articulo latenter quidem insinuat, qui uel solus ipsum flectere potest, uel maxima potentia praeditus est, porro hunc prius cernere non est, quam a tibia musculi ademeris, qui furam efficiunt. Deinceps Galenus coxae articuli musculi aggrediens, quendam primum enarrat, quo alios Anatomicos genu articulum flecti perperam arbitratos asserit. Huius modi sane Galeni sententia colligere promptum est, quantum illi in Anatome, qua potissimum excellit, quaeque passim gloriatur, fidendum sit, & quam bellè ab ipso humani corporis fabrica nobis discere datum sit, quamque dilucida nostra redderetur oratio, nisi toties Galeno contradicendum foret. Sed age ceptum negotium absoluiamus, summa Galeni autoritate ob oculos perpetuo uersante. Musculus itaque iste quem quintum enarrat, quartum caput a coxendicis ossis appendice sumit, non autem (ut ipse innuit) tertium. Alius enim est musculus, quem hic Galenus praeterijt, qui tertium caput ab illo appendice nascitur, et, ut paulo post dicam, in anteriora tibiae sub tertio musculo repositus deducitur. Sub hoc igitur qui Galenum latuit, ille musculus quem is quintum recenset, exoritur ualido & admodum crasso principio, quod posteriori sua sede planè nerueum uisitur, anteriori autem magis carneum et latum. Principium hoc carneum, maximum mole constituit musculi, qui priusquam mediam femoris superat longitudinem, gracilior fieri incipit, adeo ut paulo supra inferiora femoris capita in teretè finiat tendinem, pro musculi portione nimis quam gracilem. Hic tendo radici interioris femoris capitis ad capitis illius interioris lateris inferitur, contiguus exortui primi pedem mouentis musculi, ab interiori femoris capite ducentis originem. Quintus hic Galeni musculus in posteriori ipsius sede, et utrinque in lateribus nulli connatus est musculo, praeterquam communi conexu, quo inuicem incumbentes musculi fibris aliquot herere scimus. Verum anteriori ipsius sedi, quae femoris os spectat, illi continua connata est tota ea musculosa substantia, quae antè rursus quam huius musculi initium, a coxendicis ossis appendice ad pubis usque ossium commissuram enascitur. Quam uero haec musculosa substantia in femur insertionem molitur, quibusque fibris donetur, dum femoris motores pertractabuntur, exequar: ubi hunc quintum Galeni musculum cum illa unius loco recensero, illum quintum femoris motuum opificem enumeraturus. In praesenti autem id duntaxat addendum est, infimum eius musculosae substantiae insertionis terminum, non procul ab inferioribus femoris capitibus distare. Ac proinde Galenum de hac locutum arbitror, quum alios inculcat Anatomicos, atque illos perperam eiusmodi musculi tibiae flexionis autorem posuisse affirmaret. Habeto itaque in praesenti eam quam nobis modò musculosam substantiam nuncupare libuit, eius musculi loco, quem inter coxendicis articuli motores Galenus primum enumerat: quinti autem tibiae motorum Galeni musculi uice, illi quem tendine in interioris femoris capitis radice inferere retuli. Nisi forte non nimis in Galeni uerba iuratus, semel & longè rectius dicere mauis, illi, eundem musculum et primum femoris motorem, & quintum tibiae perperam constituere. Vt cumque uero statueris, inter dissecandum Galeni loca & haec nostra reuoluens, sedulo inspicias, nunc quintus hic Galeni musculus inter tibiae mouentes recesseri debeat. Mihi quidem pro quinto femoris motu duce habebitur, modò uix annuere illi uel obscurissimè proprio motu tibiae mouere, & nullam mentionem dignam in functione ab huius musculi tendine in articuli genu ligamenta moliri. De musculo autem in poplite latente, ad reliquorum tibiae mouentium enarrationis calcem, nonnulla priuato Capite subiiciam, in praesentia ad Galeni series & numerum sermonem, ut cepti, accommodans. Quia itaque quintum Galeni musculum non inter tibiae motuum duces, sed omnino inter femoris enumerare uisum sit, quintum sermoni ego illi addam, quae paulo antè a Galeno praetermissum dixi. A coxendicis ossis appendice sub tertij et quarti musculi capitibus, et ante caput quinti a Galeno enumerati musculi, aliud neruosum principium nascitur, quod merito inter capita ab illo appendice originem ducenda,

tertij nobis commemorati musculi fungi dixerat, quamuis non aequè ualido. Secundò autem de huius musculi functione differens, inquit: Si hunc musculus ad caput suum tendas, cum femore etiam tibia retrosum introsumque ferri uideatur. Deinde rursus non ita multo post subiungit: Poplitis, aut tibiae flexum inter infirmas tibiae actiones referendum, ac proinde Naturam neque magnis, neque multis musculis ipsius flexum commisisse, uerum (inquit) propemodum dixerim, ex commemoratis unum solum capiti interioris furae musculi insinuat, ut dixi, tibiae flexus autorem existere: quanquam non magis ipsam flectere, quam ad internam regionem abducere uideatur. Hic quidem musculus leuiter & obscure quodammodo genu articulum mouet. Postmodum alios inculcat Anatomicos, qui magno cuiusdam musculo ad femoris motum prorsus spectante, flexionem tibiae tribuerunt, quum is inquit: Vel omnino non attrahit tibiae, uel certe parum, quia & finis ipsius in os tibiae, ne minima quidem parte ingreditur. Verum coacti sunt hunc poplitis flexurae autorem dicere, quod nimirum ignorarent alterum musculum articulo latenter quidem insinuat, qui uel solus ipsum flectere potest, uel maxima potentia praeditus est, porro hunc prius cernere non est, quam a tibia musculi ademeris, qui furam efficiunt. Deinceps Galenus coxae articuli musculi aggrediens, quendam primum enarrat, quo alios Anatomicos genu articulum flecti perperam arbitratos asserit. Huius modi sane Galeni sententia colligere promptum est, quantum illi in Anatome, qua potissimum excellit, quaeque passim gloriatur, fidendum sit, & quam bellè ab ipso humani corporis fabrica nobis discere datum sit, quamque dilucida nostra redderetur oratio, nisi toties Galeno contradicendum foret. Sed age ceptum negotium absoluiamus, summa Galeni autoritate ob oculos perpetuo uersante. Musculus itaque iste quem quintum enarrat, quartum caput a coxendicis ossis appendice sumit, non autem (ut ipse innuit) tertium. Alius enim est musculus, quem hic Galenus praeterijt, qui tertium caput ab illo appendice nascitur, et, ut paulo post dicam, in anteriora tibiae sub tertio musculo repositus deducitur. Sub hoc igitur qui Galenum latuit, ille musculus quem is quintum recenset, exoritur ualido & admodum crasso principio, quod posteriori sua sede planè nerueum uisitur, anteriori autem magis carneum et latum. Principium hoc carneum, maximum mole constituit musculi, qui priusquam mediam femoris superat longitudinem, gracilior fieri incipit, adeo ut paulo supra inferiora femoris capita in teretè finiat tendinem, pro musculi portione nimis quam gracilem. Hic tendo radici interioris femoris capitis ad capitis illius interioris lateris inferitur, contiguus exortui primi pedem mouentis musculi, ab interiori femoris capite ducentis originem. Quintus hic Galeni musculus in posteriori ipsius sede, et utrinque in lateribus nulli connatus est musculo, praeterquam communi conexu, quo inuicem incumbentes musculi fibris aliquot herere scimus. Verum anteriori ipsius sedi, quae femoris os spectat, illi continua connata est tota ea musculosa substantia, quae antè rursus quam huius musculi initium, a coxendicis ossis appendice ad pubis usque ossium commissuram enascitur. Quam uero haec musculosa substantia in femur insertionem molitur, quibusque fibris donetur, dum femoris motores pertractabuntur, exequar: ubi hunc quintum Galeni musculum cum illa unius loco recensero, illum quintum femoris motuum opificem enumeraturus. In praesenti autem id duntaxat addendum est, infimum eius musculosae substantiae insertionis terminum, non procul ab inferioribus femoris capitibus distare. Ac proinde Galenum de hac locutum arbitror, quum alios inculcat Anatomicos, atque illos perperam eiusmodi musculi tibiae flexionis autorem posuisse affirmaret. Habeto itaque in praesenti eam quam nobis modò musculosam substantiam nuncupare libuit, eius musculi loco, quem inter coxendicis articuli motores Galenus primum enumerat: quinti autem tibiae motorum Galeni musculi uice, illi quem tendine in interioris femoris capitis radice inferere retuli. Nisi forte non nimis in Galeni uerba iuratus, semel & longè rectius dicere mauis, illi, eundem musculum et primum femoris motorem, & quintum tibiae perperam constituere. Vt cumque uero statueris, inter dissecandum Galeni loca & haec nostra reuoluens, sedulo inspicias, nunc quintus hic Galeni musculus inter tibiae mouentes recesseri debeat. Mihi quidem pro quinto femoris motu duce habebitur, modò uix annuere illi uel obscurissimè proprio motu tibiae mouere, & nullam mentionem dignam in functione ab huius musculi tendine in articuli genu ligamenta moliri. De musculo autem in poplite latente, ad reliquorum tibiae mouentium enarrationis calcem, nonnulla priuato Capite subiiciam, in praesentia ad Galeni series & numerum sermonem, ut cepti, accommodans. Quia itaque quintum Galeni musculum non inter tibiae motuum duces, sed omnino inter femoris enumerare uisum sit, quintum sermoni ego illi addam, quae paulo antè a Galeno praetermissum dixi. A coxendicis ossis appendice sub tertij et quarti musculi capitibus, et ante caput quinti a Galeno enumerati musculi, aliud neruosum principium nascitur, quod merito inter capita ab illo appendice originem ducenda,

In 2 de Ad-
mi. sectio.

tertium